

Nr 333.

Av herr **Hansson** i Skediga **m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 41, angående rundradion i Sverige.*

Genom proposition nr 41 har Kungl. Maj:t berett riksdagen tillfälle att yttra sig över 1943 års rundradioutrednings betänkande angående rundradion i Sverige. Utredningens förslag, till vilka vederbörande departementschef i det väsentliga har givit sin anslutning, innebära förbättringar av radions program och lyssnarmöjligheter. Anordningarna härför, vari ingår byggande av ett radiohus i Stockholm, ha beräknats bliva så betydande, att en höjning av licensavgiften enligt utredningens uppfattning blir ofrånkomlig. Med instämmande i detta förslag uttalar departementschefen, att den nuvarande licensavgiften på 10 kr. per år inom en icke alltför åvlägsen tid måste höjas. Tidpunkten för höjningen och licensavgiftens storlek skola enligt departementschefens mening sedermera bestämmas av Kungl. Maj:t efter förslag från telegrafstyrelsen. Höjningen av licensavgiften skall sålunda fastställas utan riksdagens hörande.

Det måste i och för sig vara en riktig princip, att rundradiorörelsen skall vara självförsörjande. Detta innebär, att de för svenska lyssnare i gemen avsedda programmens produktion och distribution samt därmed sammanhängande kostnader för anläggningar och personal skola betalas av lyssnarna själva. I den mån rundradion därutöver fullgör samhällseliga eller andra uppgifter, böra kostnaderna härför bestridas av andra medel än licensmedel.

Självförsörjningsprincipen måste vidare anses innebära, att rundradion skall få tillgodogöra sig alla de inkomster, som inflyta genom licensavgifterna. Så har emellertid icke skett hittills, utan ungefär en tredjedel av inkomsterna från licensavgifterna ha inlevererats till statsverket eller i runt tal 61 milj. kr. fram till 1944. Licensavgifterna ha alltså utgjort en icke föraktlig inkomstkälla för staten.

När man går att bedöma, huruvida en höjning av licensavgiften skall företagas, bör man i första hand slå fast, att licensmedlen i sin helhet skola användas för sitt egentliga ändamål. Om så sker, torde en höjning av licensavgiften icke bli omedelbart aktuell, då de föreslagna förbättringarna icke skola eller kunna genomföras inom den närmaste tiden.

I andra hand bör man, innan en höjning av licensavgiften genomföres, nogt undersöka, om de utlovade förbättringarna i verkligheten uppväga de däremot

svarande kostnaderna. Ur denna synpunkt vill det synas, som om en del av de föreslagna anordningarna äro väl dyrbara, utan att effektivitet eller kvalitet därigenom ökas. Man kan icke alldeles värja sig för den misstanken, att det planerade radiohuset är väl spatiöst tilltaget. Det förefaller icke vara fullkomligt uteslutet, att även ett mindre inventiöst utrustat radiohus kan fylla alla de krav, som rimligen kunna ställas på en sådan byggnad. Även i övrigt torde rundradioutredningens förslag tarva en översyn, innan de föras ut i verkligheten. I varje fall bör det starkt understrykas, att telegrafstyrelsen icke för hårt bindes av det program utredningen lagt fram.

Ur flera synpunkter framstår även en måttlig höjning av licensavgiften allt annat än önskvärd. För många familjer innebär redan den nuvarande radiolicensen en icke obetydlig årligen återkommande utgift. Skäl tala uppenbarligen för att riksdagen icke nu lämnar sitt medgivande till att denna fråga ensamt avgöres av Kungl. Maj:t efter framställning av telegrafstyrelsen. Därest en höjning av licensavgiften i framtiden skulle behöva ifrågakomma, bör förslag härom föreläggas riksdagen.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 41 måtte uttala, att, därest framdeles fråga blir om en höjning av licensavgiften, förslag därom skall föreläggas riksdagen.

Stockholm den 11 februari 1947.

K. E. Hansson,
Skediga.

Per Persson
i Norrby.

Aron Gustafsson
i Lekåsa.

David Boman
i Stafsund.